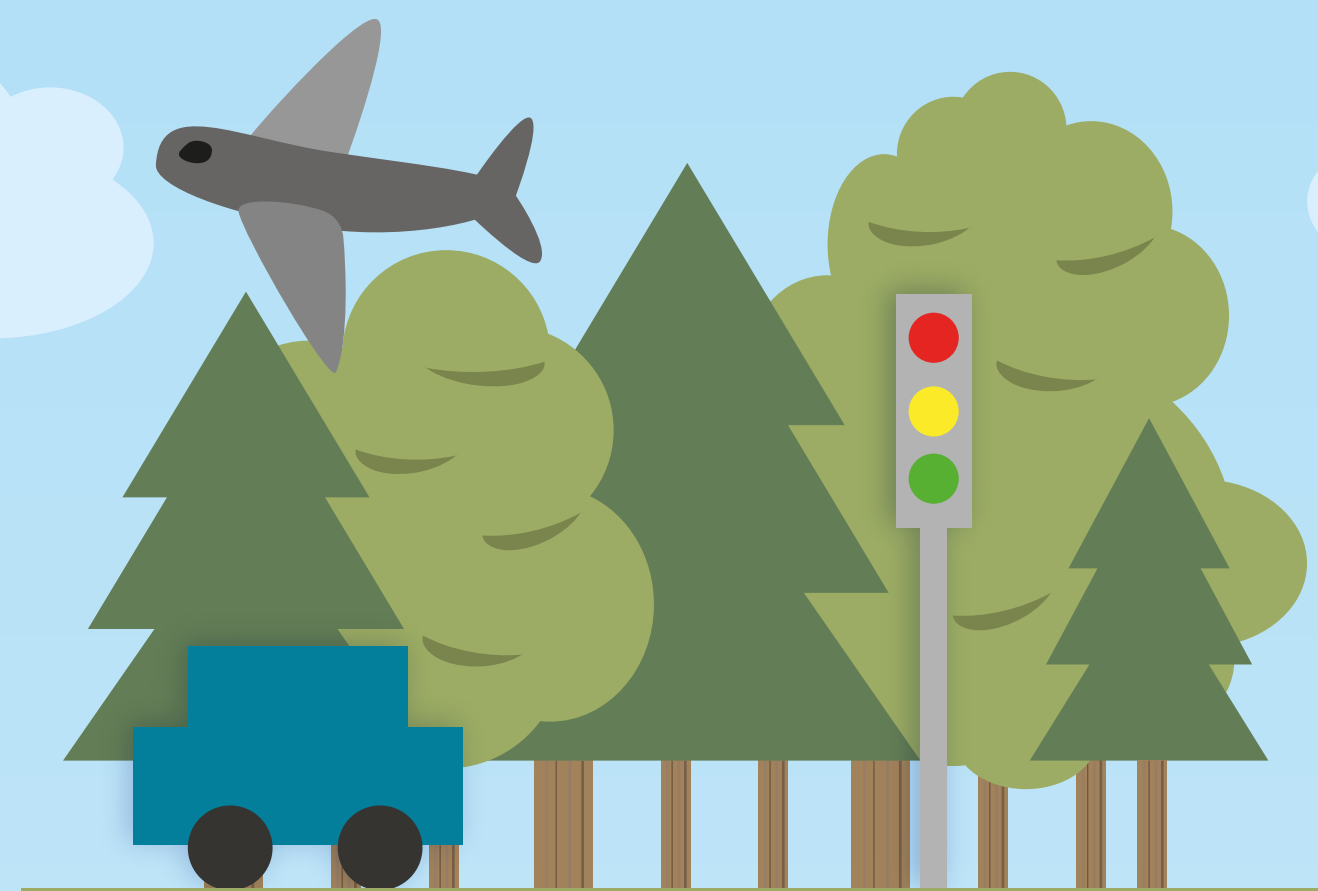

VIKHAMMER

Vikhammer er et tettsted som ligger sentralt mellom Værnes flyplass og Trondheim sentrum. Den korte avstanden fører til at flesteparten av innbyggerne pendler til arbeid.

I dag har Malvik kommune en sterk befolkningsvekst med rundt 200-300 nye innbyggere per år. Tradisjonelt sett har tettstedet vært preget av jordbruksareal med tilhørende gårdsdrift, men i senere år har økt boligbebyggelse ført til at Vikhammer karakteriseres som en forstad til Trondheim.

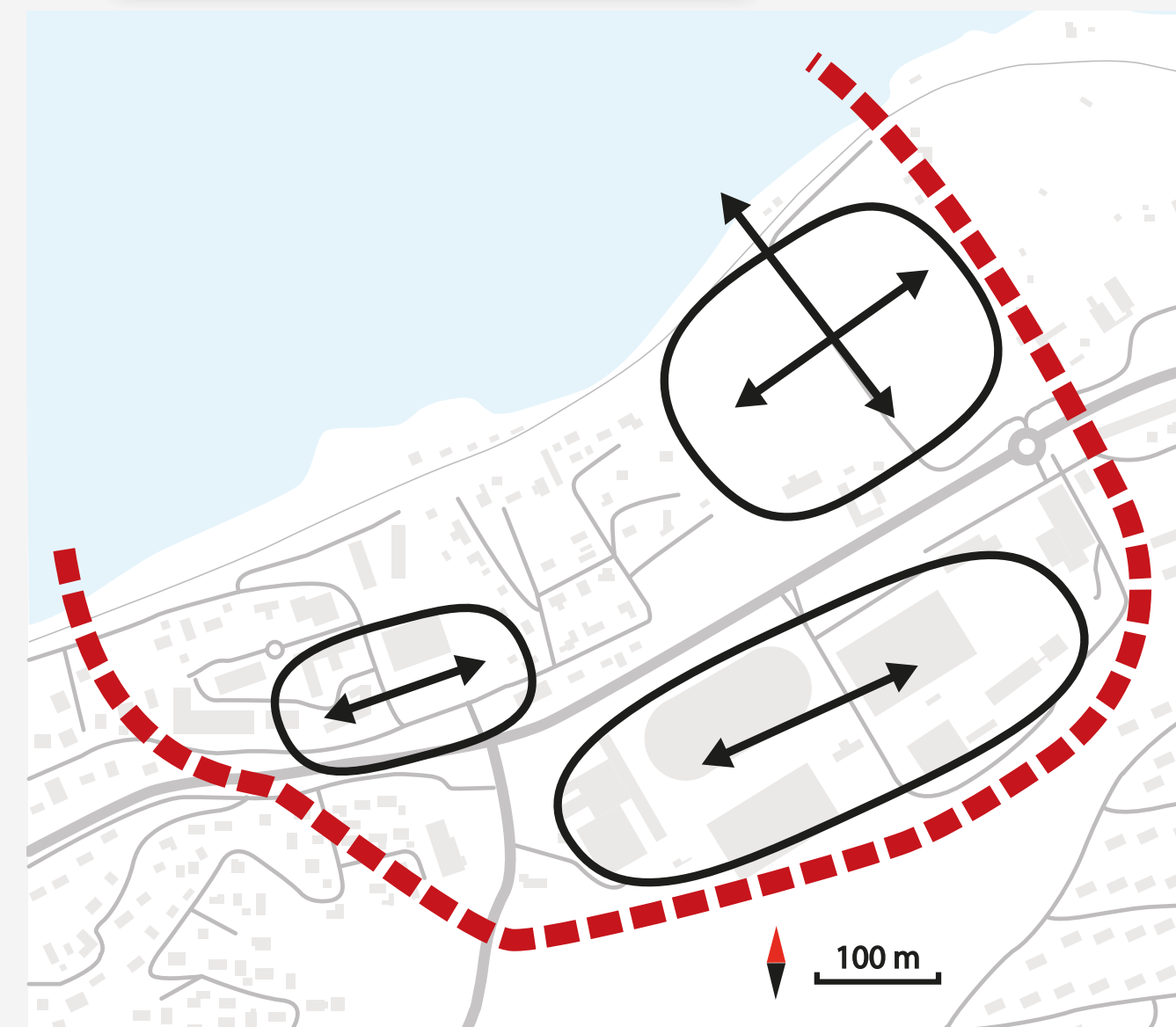
1 Inntrykk

TRIVELIG
KJEDELIG
PENT
FINT
BRA
LITE
TRANGT
USENTRALT

Vi spurte innbyggere og tilreisende om de kunne beskrive Vikhammer med ett ord, og dette ga oss denne ordskyen. Ordet "fint" var det som gikk igjen flest ganger, og generelt ble det sagt mye positivt om stedet. De tilreisende vi snakket med hadde flere negative beskrivelser enn beboerne selv, noe som kan tyde på at Vikhammer er et triveligere sted å bo enn å besøke.

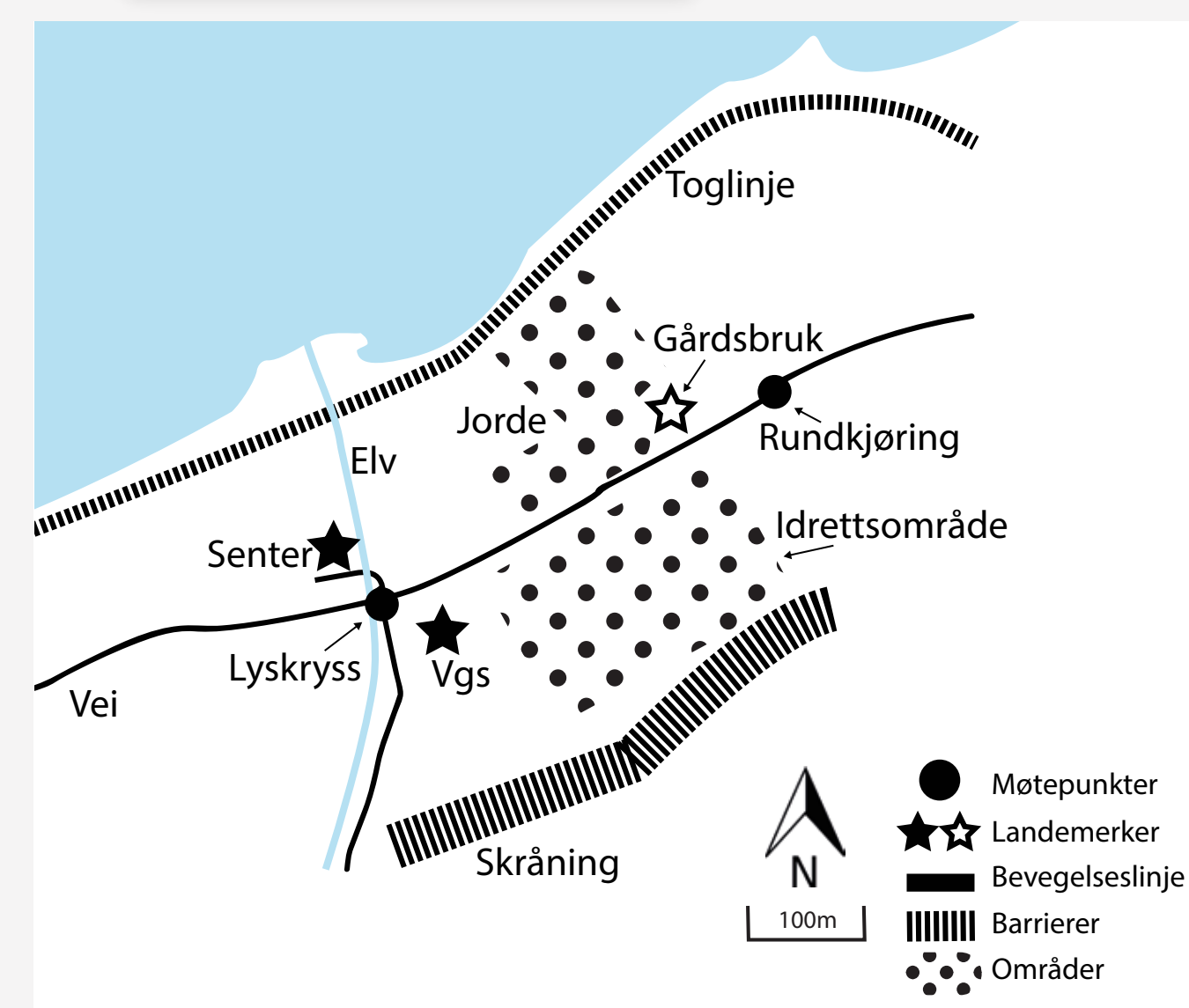
I tillegg til dette spørsmålet lurte vi på om det var noe de savnet i Vikhammer, og da var det flere som nevnte at en kafé eller et annet samlingspunkt ville vært hyggelig. Det var også flere som savnet mer uteområder og tilknytning til friluftsliv.

3 Romdannelse

Hovedrommet rammes inn av åssiden i sør, samt campingplassen i øst. Retningen på rommet vender mot nord og strekker seg helt ut i fjorden. Hovedveien tvers gjennom sentrum, samt de åpne områdene omkring kjøpesenteret og jordbruksarealet bidrar til å danne mindre rom. En endring i et enkelt rom vil påvirke hele rommet, og rommet må derfor ses på som en helhet.

2 Mentalt kart

Vi har benyttet oss av Kevin Lynch sin metode for å lage mentale kart, og på den måten funnet frem til de viktigste og visuelt mest markante elementene i Vikhammer. Alle fem på gruppa brukte et par minutter hver på å tegne sin oppfattelse av stedet, og det er dette som danner grunnlaget for kartet ovenfor. Av kartet kan vi se at det er VGS og senteret som er de viktigste landemerkene. Vi oppfattet også at det var særlig to områder som hadde eget særpreg, dette var idrettsområdet samt det store jorde.

4 Områder

Gult område: Småhusbebyggelse strukturert etter terrenget.

Rødt område: Skole- og aktivitetsområde med historisk plassering. Kommunale bygg sentralt plassert ved hovedvei.

Blått område: Spredt næringsbebyggelse strukturert rundt veikrysset.

Grønt område: Campingplass plassert i tilknytning til skogsområde med nærhet til vannet. Jordbruksområde med tilhørende gårdsbygninger.

5 Snitt

Dette landskapsnittet viser et overdrevet bilde av Vikhammer som strekker seg fra vannet nederst, helt opp til boligfeltet på toppen av åssiden.

Jernbanen danner en barriere mellom vannet og bebyggelsen. Deretter ser vi at veien danner en barriere mellom sentrum og skoleområdet. Videre kommer det en bratt åsside bak skoleområdet som danner en barriere opp mot boligbebyggelsen på toppen. Disse barrierene vil vi forsøke å begrense.

6 Karikatur

Vi sitter igjen med et inntrykket av at Vikhammer domineres av det store lyskrysset mellom den videregående skolen og det lille kjøpesenteret. Inntrykket vårt er at dette skygger over de positive kvalitetene ved tettstedet, og dette ønsker vi å gjøre noe med.

7 Oppsummering

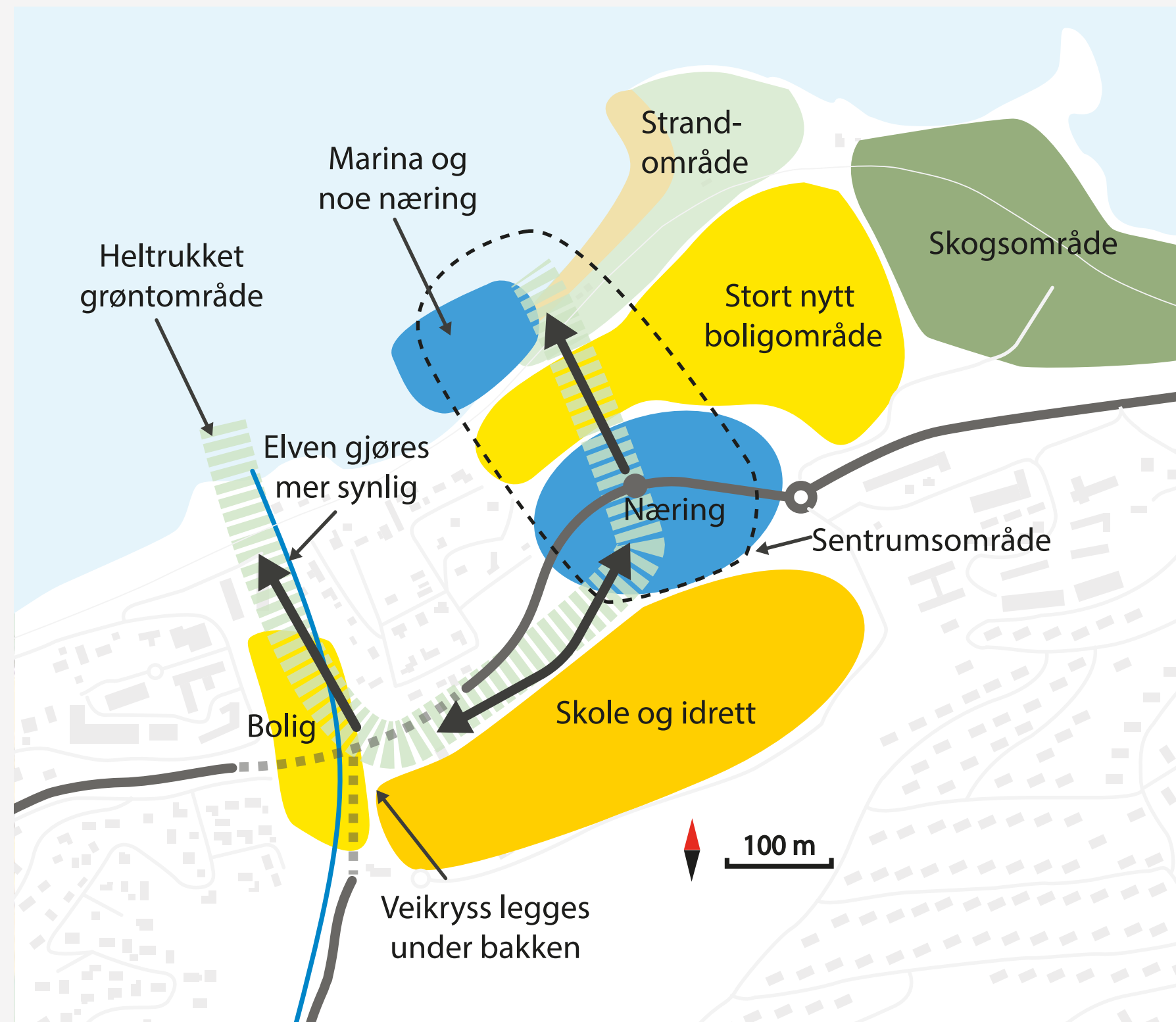
En enkel stedsanalyse viser oss at Vikhammer har kvaliteter som nærhet til både fjorden og skogen, samt store areal tilgjengelig for utbygging. Tettstedet bærer preg av gjennomgående trafikk hvor hovedveien på mange måter deler tettstedet i to deler. De mest fremtredende bygningene er den videregående skolen og det lille kjøpesenteret som begge er lokalisert rundt lyskrysset.

Vi har fått opplyst at toglinjen mest sannsynlig skal legges ned og at jordbruksarealet i tilknytning til gården er gjort tilgjengelig for utbygging. Vårt videre arbeid vil på bakgrunn av dette konsentrere seg om å utvikle tre ulike konsepter, hvor hvert av de konsentrerer seg om å utvikle stedet i tråd med de kvalitetene som allerede finnes på Vikhammer. Innbyggerne i Vikhammer savner et felles samlingspunkt. Vi ønsker å skape et sted som er tilpasset fremtidig utvikling på stedet.

KONSEPT 1 Nytt sentrum

Konseptet tar sikte på å bygge opp et nytt sentrum i Vikhammer. Et viktig grep blir omlegging av veien slik at den går på nedsiden av gården, samt trekke veien ned i tunnel under dagens trafikkerte lyskryss. Vi mener at den kurvede veien vil bidra til å senke hastigheten og at den vil lede folk innom Vikhammer sentrum.

Den nye sentrumsgata skal ha direkte tilknytning til sjø- og strandområdet og det skal legges til rette for samlet næring som bygges i kombinasjon med boliger. Nåværende næringsareal vil bli revet. Grønnstrukturen skal ordnes slik at den får en sammenheng helt fra fjorden, opp gjennom sentrum og videre mot skogen i øvre del av Vikhammer. Dette konseptet har som mål gjøre Vikhammer til et sted hvor folk både ønsker å bo, har flere muligheter til å få seg jobb og et sted folk trives når de kommer innom.

Positivt

- + Sammenhengende grønnstruktur
- + Et samlende sentrum
- + Lavere fartsgrense
- + Flere arbeidsplasser

Negativt

- Kostbart å bygge tunell
- Krever omreguleringer
- Tidkrevende å realisere
- Bygger ned jordbruksareal

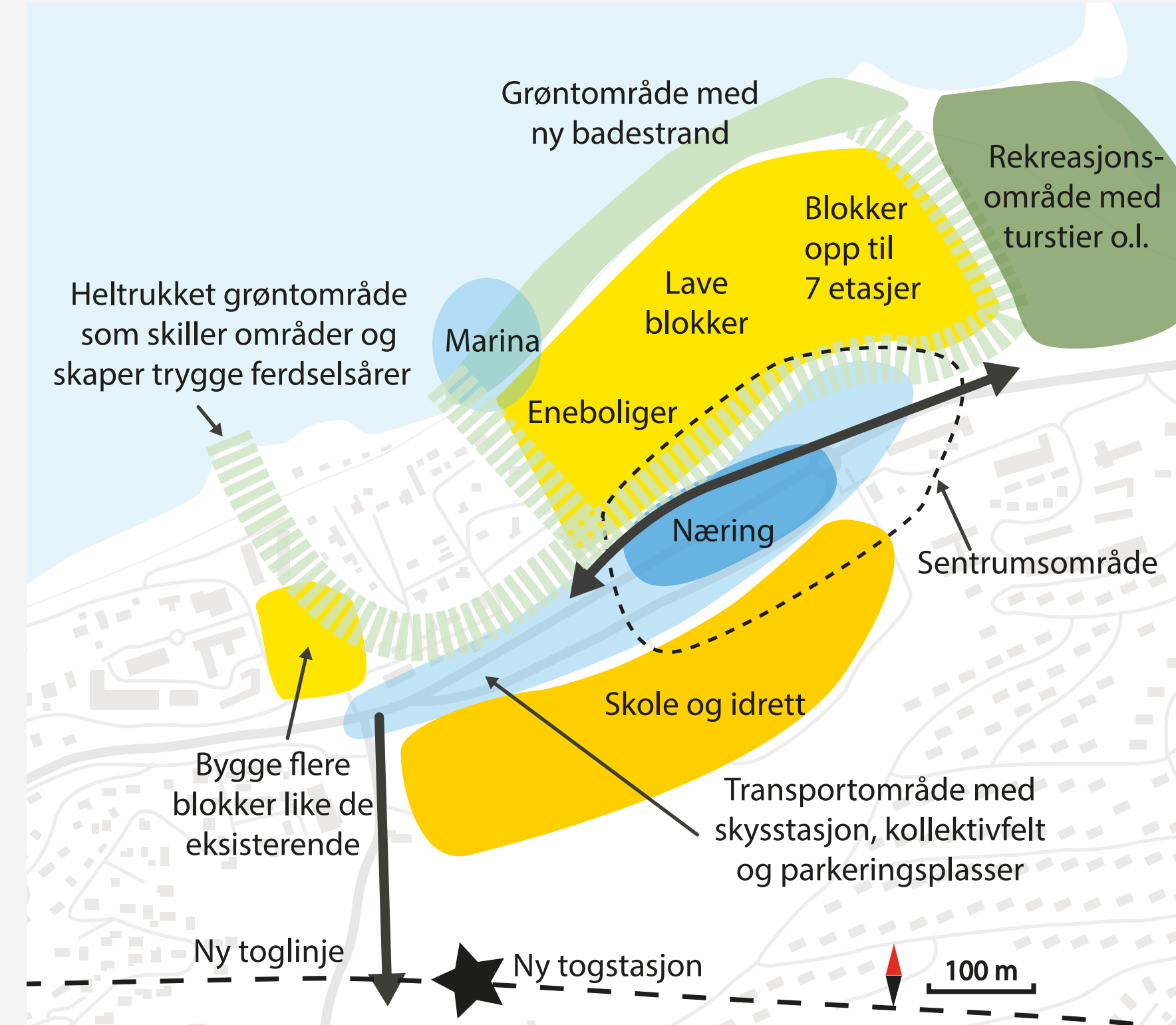
Inspirasjon til sentrumsgate:
Fra planlagt byrom, Hamar

Inspirasjon til blokkbebyggelse:
Prosjekt i Blakstadmarka, Asker

KONSEPT 2 Tilgjengelighet

Dette konseptet retter alt fokus mot å gjøre Vikhammer mest mulig tilgjengelig for omverdenen. Tid er penger og nettopp dette skal konseptet ivareta. Dette gjøres ved å legge fokus på rask og enkel fremkommelighet med bil og kort avstand til kollektivtransport. Vi vil at Vikhammer skal være tilknyttet metrobuss, og det skal bygges en ny togstasjon inne i berget på oversiden av hovedveien. I tilknytning til stasjonen lages det et stort parkeringsareal, samt en heis fra boligfeltet på oversiden og rett inn på stasjonen, viser til Holmestrand stasjon på Vestfoldbanen som var ferdigstilt i 2016.

Den eksisterende hovedveien gjennom Vikhammer blir liggende slik den er i dag, men den forvandles til en grensegate. Dette innebærer etablering av fortau, busslommer og oppbygging av næring på den ene siden gaten. Lyskrysset omgjøres til rundkjøring med avkjøring til skysstasjonen.

Positivt

- + Enkel fremkommelighet
- + Fremmer kollektivtransport
- + Mye boligbygging
- + Tidsbesparende

Negativt

- Bygger ned jordbruksareal
- Mye asfalt
- Lite grønt
- Få samlingspunkt

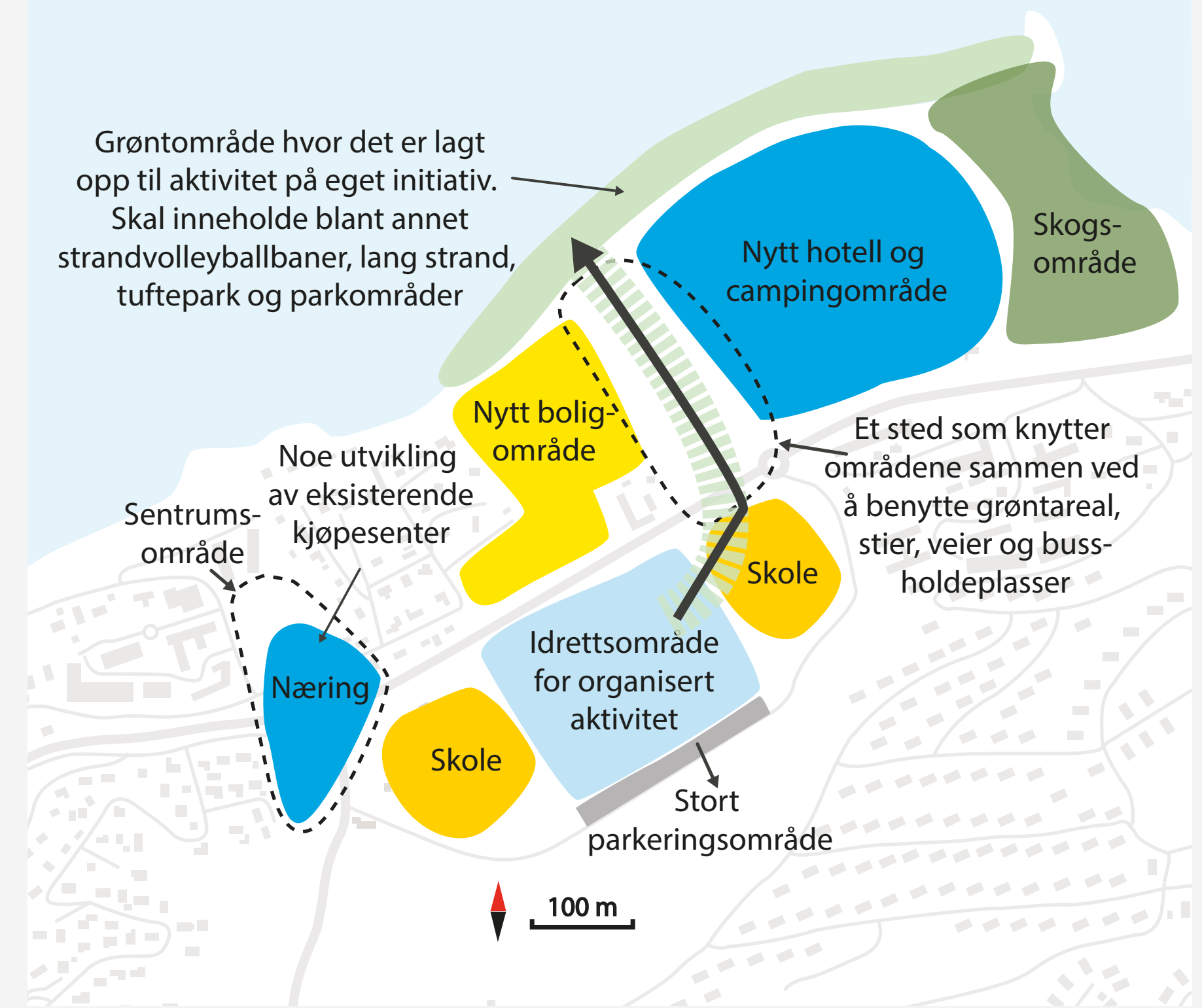
Inspirasjon til togstasjon inne i fjellet:
Holmestrand stasjon

Inspirasjon til grensegate:
Orkanger sentrum

KONSEPT 3 Aktivitet

Konseptet fokuserer på å tilrettelegge for hverdagsaktivitet hos innbyggere i alle aldre. De viktigste endringene vil foregå på de store områdene mellom skolene, hvor det i dag ligger fotballbaner. Disse skal oppgraderes og klargjøres for flere typer utendørsaktiviteter. I tillegg skal det settes opp stasjoner med utendørs styrkeapparater, i tilknytning til skolene og strandlinjen. Det skal også bygges en stor flerbrukshall som skal tjene som arena for innendørsidrett.

Samtidig vil det bli utarbeidet flere turstier og bygges en brygge som gir muligheter for bading, samt andre strand- og vannaktiviteter. På området hvor campingen ligger i dag skal det bygges et hotell med avdeling for spa-, trening og tilgang på fysioterapeuter. Hotellet gir muligheten for å arrangere ulike kurs og arrangementer. Målet med konseptet er å stimulere til økt aktivitet blant både befolkning og besøkende, gjennom mange ulike aktivitetstilbud.

Positivt

- + Helsegevinst
- + Flere sosiale arenaer
- + Fremmer lokale verdier
- + Økt turisme

Negativt

- Lite plass til boliger
- Spredt bebyggelse
- Tidkrevende å realisere
- Store driftskostnader

Inspirasjon til tursti ved elven:
Rosa-sløyfe løpet, Oslo

Inspirasjon til aktivitetsområde:
Planlagt aktivitetsområde, Larvik

8 Valgt konsept

Konseptet vi har valgt å gå videre med er "Nytt sentrum". Hovedargumentet for dette valget er den forventede befolkningsveksten i Vikhammer. Konseptet har derfor fokus på økt boligbygging, samt å skape et nytt sentrumsområde som kan fungere som et samlingspunkt i Vikhammer.

Målet med konseptet er å gi stedet en egen karakter, samt skape noe som gjør at folk anser Vikhammer som et yndet sted å bosette seg. Dette skapes gjennom varierende bebyggelse, en innholdsrik sentrumsgate, økt kollektivtilbud, flere møteplasser og et større fokus på grøntområder og grønnstruktur.

10 Tidslinje

2017-2020

- Fase A
- Ny hovedvei
 - Lavere fartsgrense
 - Metrobuss
 - Turstier
 - Boligbygging
 - Ny bensinstasjon

2020-2030

- Fase B
- Ny sentrumsgate
 - Kyststi
 - Kulturhus/flerbrukshall
 - Marina
 - Boligbygging
 - Barnehage

2030-2040

- Fase C
- Tunnel
 - Nytt skoleområde
 - Togstasjon
 - Stasjonsheis
 - Boligbygging
 - Åpne elven

11 Oppsummering

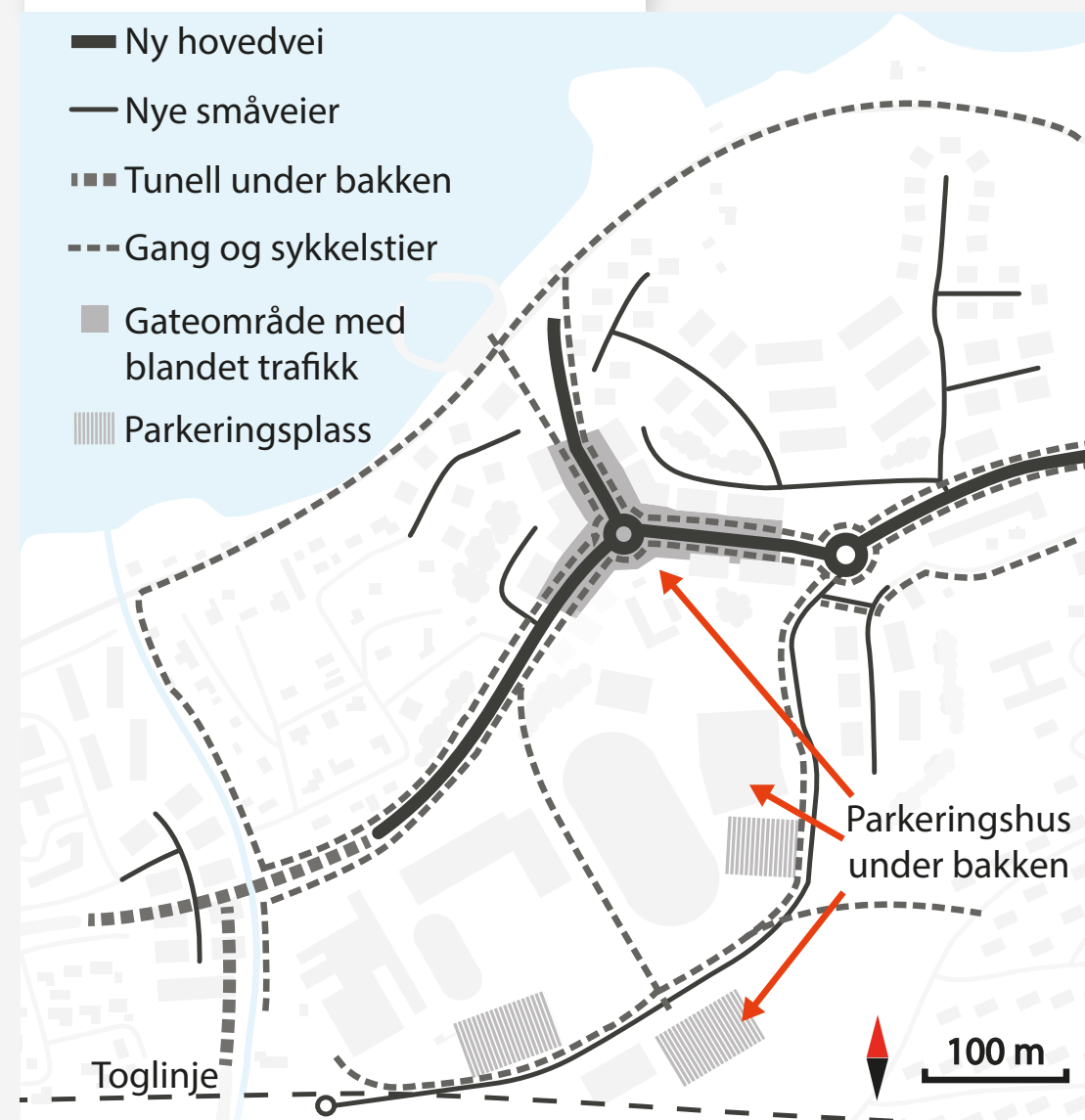
I neste fase ønsker vi å gå mer i detalj på planen omkring den nye sentrumsgaten. Vi ønsker å gjøre dette området til et samlingspunkt for beboerne i Vikhammer, i tilknytning til den eksisterende gården. Målet er å knytte næring og boliger sammen med både sjø og grøntareal, og at dette vil skape mer folkeliv i nærmiljøet.

Vi vil se nærmere på kombinasjonsbyggene langs gaten, rommene imellom disse byggene, samt de ulike soneinndelingene av gaten. Vi vil også vise hvordan parkeringssmulighetene blir, og hvordan gården tilknyttes den nye sentrumsgaten.

9 Planforslag

Veistruktur

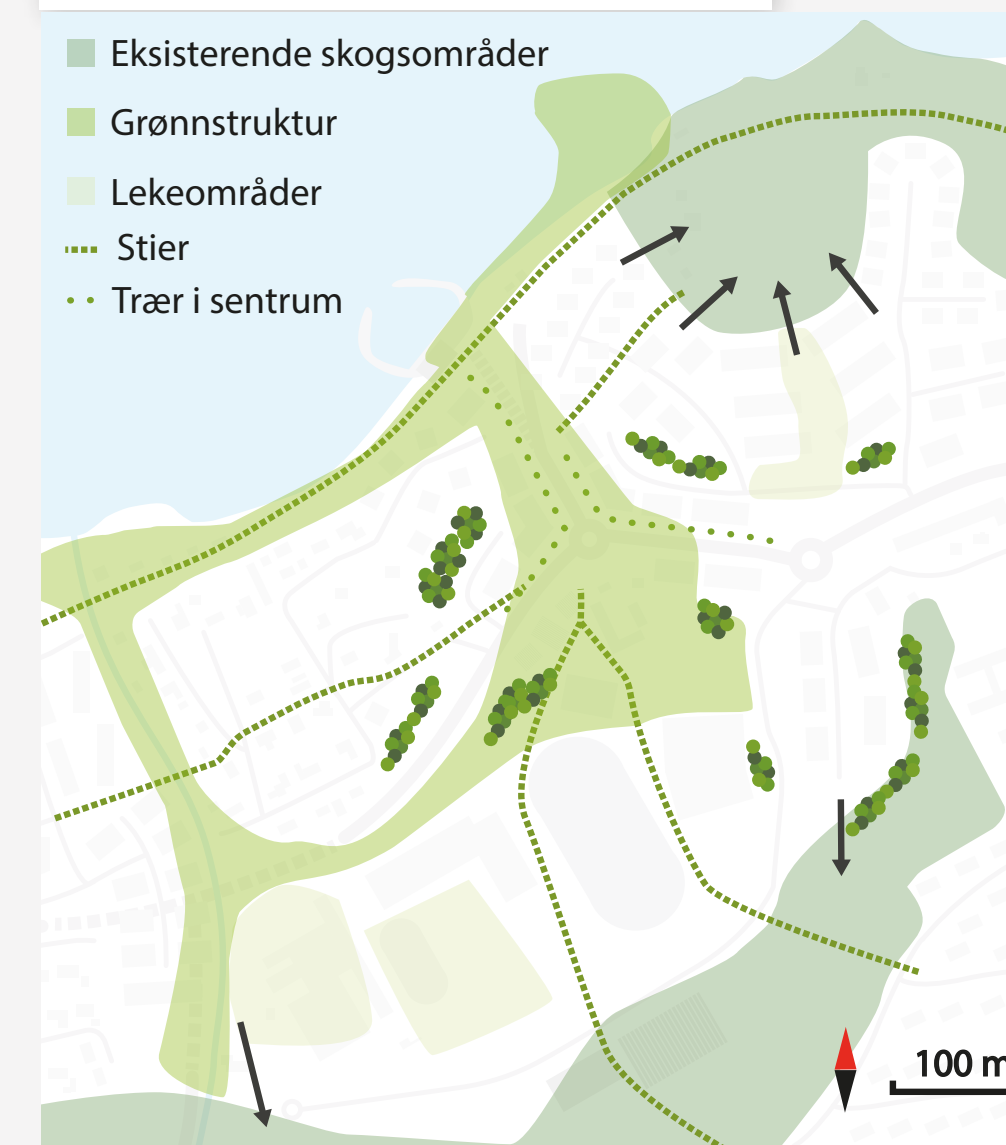
Hovedveien legges om til en kurvet vei som leder ned mot det nye sentrum. Det trafikkerte lyskrysset legges i tunnel og bidrar til å frigjøre områder. Den nye hovedveien vil fremdeles tjene som hovedfartsåre, men vil nå kunne fremstå mer trivelig fremfor å ha karakter som en flystripe.

Den nye utformingen vil bidra til å senke farten og oppfattes tryggere. Ny fartsgrense vil bli satt til 30 km/t. Det vil bli parkeringslommer langs hovedveien, men de fleste av parkeringsplassene vil plasseres i parkeringskjellere. Det vil også legges til rette for metrobuss.

Inspirasjon til gate: St.Olavs Hospital, Trondheim

Grønnstruktur

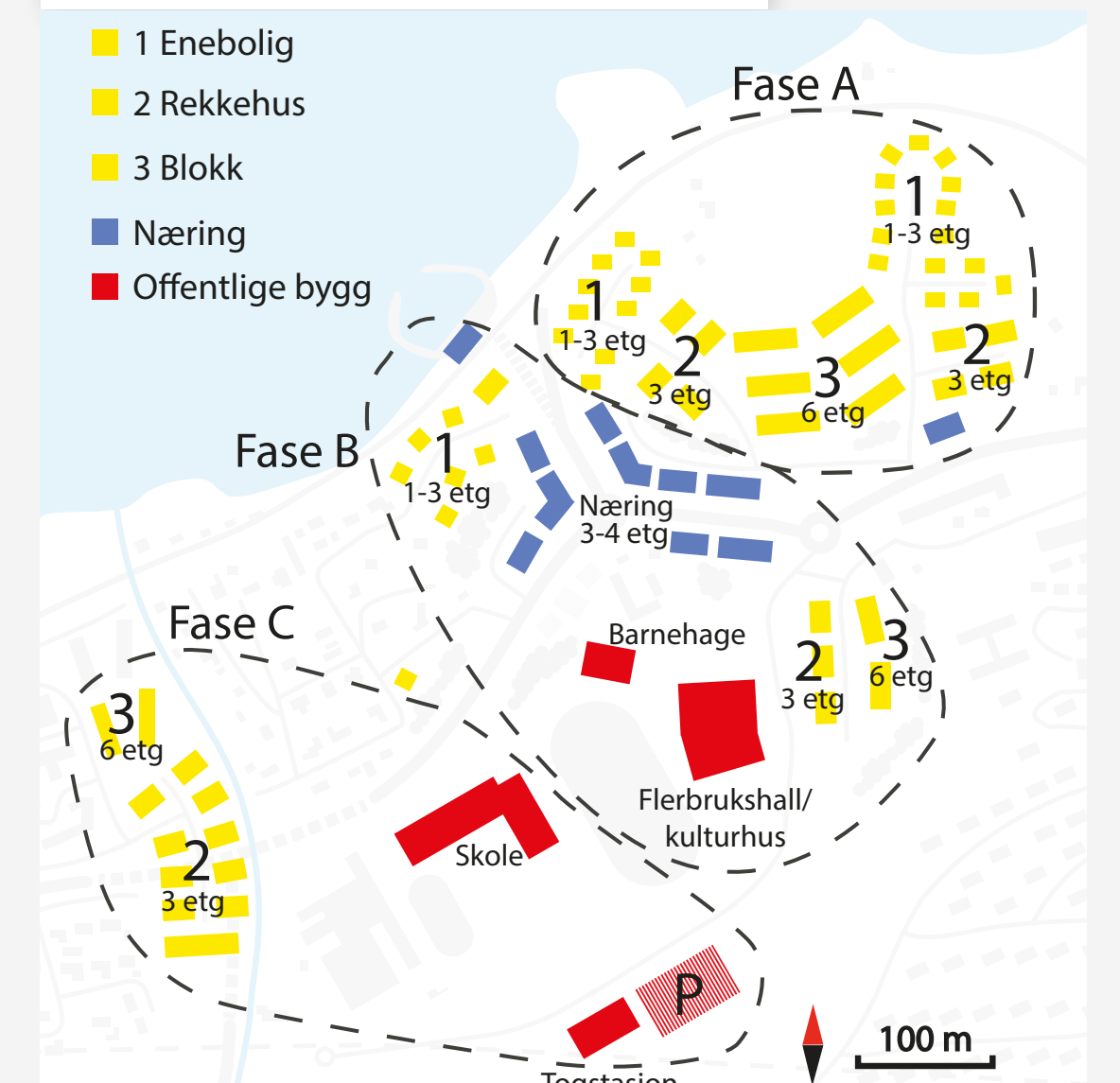
Grønnstrukturen settes sammen slik at man kan bevege seg fra sjø- og strandområdet, videre opp gjennom det nye sentrum, over elven og deretter kan man nå skogen i øvre kant av Vikhammer, eller få en runde ned igjen mot sjøen. Dette gjøres for å åpne opp for natur og utsikt.

Hovedmålet er å fremme folkehelse gjennom økt utendørsaktivitet. Gjennom å skape en sammenhengende grønnstruktur vil hensikten være å få folk til å la bilen stå, og ta bena fatt i de dagligdagse gjøremålene.

Inspirasjon til grøntområder: Bjerkedalen park, Oslo

Ny bebyggelse

Befolkningsveksten i Vikhammer er estimert til 2000 nye innbyggere innen 2050. Vi har derfor fokusert på mye boligbebyggelse. Det planlegges boligblokker langsetter elva og på området hvor det i dag er camping. Jordbruksarealet avsettes hovedsakelig til småhusbebyggelse, rekkehus og utbygging av det nye sentrum.

Vi bygger rundt 900 boenheter som kan huse 2100 personer. All næring samles omkring den nye sentrumsgaten og skal bygges i kombinasjon med boliger. I tilknytning til skoleområdet bygges det en kombinert kultur- og flerbrukshall.

Inspirasjon til eneboligbebyggelse: Dybdalsheia Panorama, Kongshavn

12 Valgt område

14 Detaljer

Inspirasjon til nedkjøring, parkeringskjeller: "Hjerteplanen" til Reitan, Trondheim

Parkering og varelevering

Parkeringskjelleren skal plasseres under sentrumskjernen. Det vil være innkjøringer fra baksiden av næringsbyggene på begge sider av sentrumsgaten, slik at det er mulighet for gjennomkjøring. All varelevering vil også foregå på baksiden av næringsbyggene.

Inspirasjon til rom mellom bygg: The New York restoration project

Mellomrom

Bebyggelsen langs sentrumsgaten plasseres slik at det frigjøres plass mellom byggene. Disse arealene er tenkt til utemøblering, kafeer og andre samlingsspunkt for lek og interaksjon. Her vil det også være mulighet for å etablere midlertidige aktiviteter. Videre vil slike rom kunne bidra til å øke grønnsstrukturen i sentrumskjernen, ved for eksempler etablering av grønnsakshager eller beplantning av trær.

Inspirasjon til bebyggelse i sentrumskjernen: Sverresborg senter, Trondheim

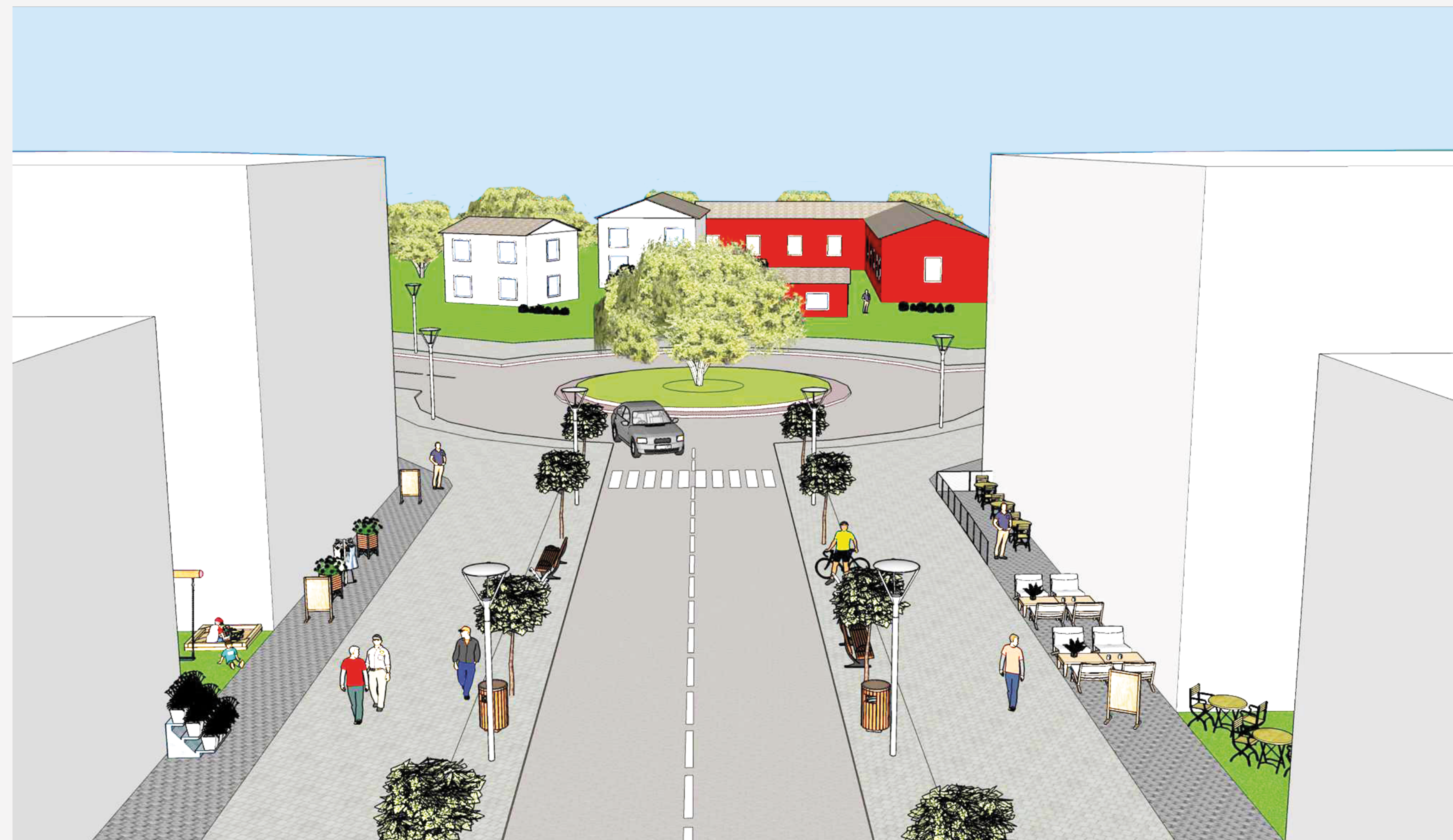
Bebyggelse

I sentrumsgaten blir det bebyggelse som kombinerer næring i første etasje og boliger i de øvrige. Hjørnebyggene bygges med fire etasjer for å markere sentrumskjernen. Den resterende bebyggelsen bygges med tre etasjer.

13 Sentrumsgata

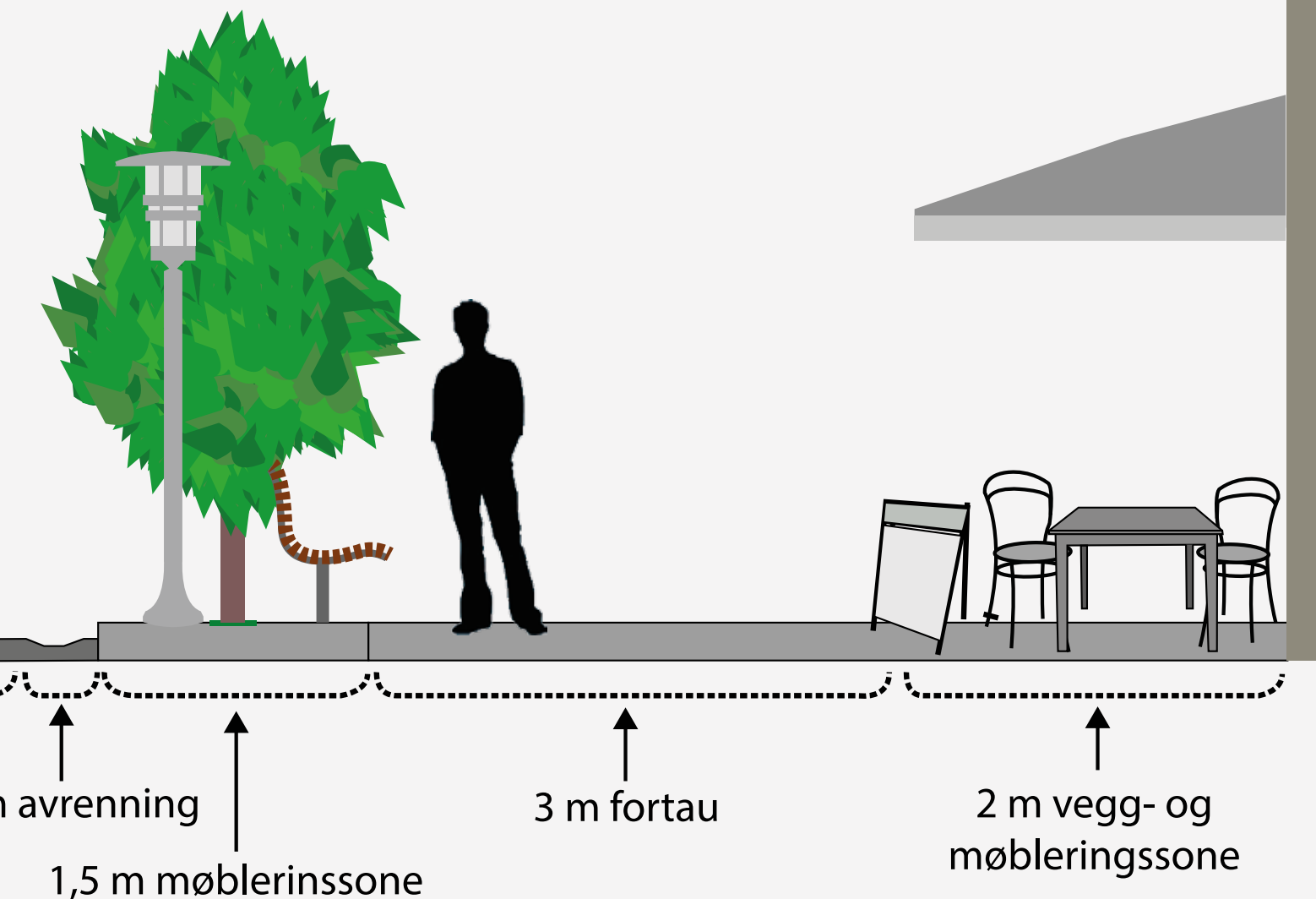
Bildet viser den planlagte sentrumsgaten i Vikhammer. Gaten består av blandet trafikk og bidrar til folkeliv gjennom å inkludere flere ulike element i bybildet. For at sentrumsgaten skal ta høyde for fremtidig befolkningsutvikling bygges det boliger over næringsarealene i første etasje. De kombinerte byggene bidrar til fortetting og en bærekraftig utvikling av tettstedet. Området har innslag av grønne elementer og er utformet for å

skape et hyggelig samlingspunkt med flere rom for sosial interaksjon. I bakgrunnen av illustrasjonen ser man den eksisterende gården i Vikhammer. Den nye sentrumsgaten bidrar til at denne gården blir integrert i lokalsamfunnet. Den planlagte flerbrukshallen bak gården vil fungere som det foretrukne stedet for ulike arrangementer, slik som 17. mai feiring og andre tilstelninger.

15 Gatesnitt

Gaten består av blandet trafikk, og er derfor utformet for å gi god plass til både myke og harde trafikanter. Det er opparbeidet brede fortau med muligheter for både uteservering, reklameskilt og annen møblering langs bebyggelsen. Møbleringssonen ligger på samme nivå som fortauet, og sørger for at alle kan ferdes trygt. Ved gangfeltene er det åpning i møbleringssonen med nedfelt kantstein. Dette gjør vi for å oppnå universell utforming.

3,5 m med vei per kjørefelt

0,4 m avrenning
1,5 m møbleringssone

3 m fortau

2 m vegg- og møbleringssone

16 Konklusjon

Etter en enkel stedsanalyse av Vikhammer var vår oppfatning at stedet trengte et naturlig samlingspunkt, samt bedre forbindelser til fjorden og skogsområdene. Etter videre gjennomgang av våre ulike konsepter mente vi at det viktigste for stedet var å skape et nytt sentrum. Konseptet vårt fremhever de allerede gode egenskapene til Vikhammer, som kulturminner og urørt natur. Etablering av sammenhengende grønnsstruktur bidrar til å bedre fremkommelighet til fots og gjør det lettere å utøve hverdagsaktivitet, som igjen fremmer folkehelse. Den planlagte boligbebyggelsen er forankret i den forventede befolkningsveksten, som

er forventet å øke med 30% frem til 2050 for Malvik kommune. Den nye hovedveien bidrar til å lede folk til sentrum av Vikhammer. På den måten vil vi sette Vikhammer på kartet, og gi folk muligheten til å oppleve tettstedet.

Avslutningsvis vil vi kommentere at vi ikke har utført kostnadsanalyser av det valgte konsept, men antar at deler av konseptet kan være dyrt å gjennomføre. Vi mener likevel at flere av tiltakene er mulig å realisere, og følgelig vil være gode alternativer for den fremtidige utviklingen av Vikhammer.